

VAŽAN TEKST O OVOM PRIJEVODU

Časni Kur'an je Riječ živog Boga, koja će upućivati čovječanstvo do kraja svijeta. Korijen ove riječi je čvrsto usađen u prirodu čovjeka i njene grane dostižu visoko u nebo. Ovo čisto drvo donosi svoje plodove u svako doba. Riznice ove Božije upute i milosti opskrbljuju čovječanstvo prema njihovim potrebama i prema njihovom razumu i shvatanju i prema njihovom dubokom znanju o ovom svemiru. Kao što je rečeno u Časnom Kur'anu:

I ne postoji ni jedna stvar a da njene riznice nisu kod Nas i Mi to spuštamo samo u poznatoj mjeri. (Al-Hidžr 15:22)

Časni Kur'an je bio objavljen našem voljenom poslaniku hazreti Muhammedu s.a.v.s. riječ po riječ. Ova objava trajala je 23 godine. Od svih knjiga samo Časni Kur'an tvrdi da je objavljen od Boga na taj način. Ovo je Časna knjiga muslimana i u njoj je potpuna uputa ne samo za muslimane nego i za druge također. Bog je obećao da će On zauvijek sačuvati njegov tekst. I zato nema nikakve promjene u originalnom arapskom tekstu. On je i danas onakav je kakav je bio objavljen hazreti Muhammedu s.a.v.s. prije više od 14 stotina godina.

U historiji islama učeni ljudi su povremeno smatrali i pisali da neki ajeti Kur'ana više ne vrijede i da nisu primjenjivi u današnje vrijeme. Sa dubokim razumijevanjem i znanjem Obećani Mesija je dokazao njegove uzvišene vrline – poruke i učenja, i Kur'an je ponovo postao živa knjiga. Muslimani su općenito vjerovali da su do sada istine Časnog Kur'ana bile objašnjene jednom zauvijek od prethodnih doktora islama i komentatora Časnog Kur'ana; da ništa novo sada ne može biti dodano. Nastojati dodavati tom znanju bilo je uzaludan pokušaj i čak opasno za vjeru. Časni Kur'an je bio riječ duhovnog znanja. On je bio beskrajan u mogućim značenjima baš kao što je fizički svijet bio beskrajan u svojim sadržajima i atributima. Časni Kur'an je bio beskrajan u značenjima kao što je priroda bila u svojim osobinama. Nauka je dokazala da je znanje fizičke prirode neograničeno. Pčela je malo stvorenje, pa ipak i dalje otkriva sve više osobina. Tajne sadržane u raznim dijelovima njenog tijela i funkcije ovih dijelova izgleda da nemaju kraja. Najtanja travka izgleda da skriva u sebi beskraj sastava i funkcija. Zašto da Riječ Božija bude ograničena u značenju? Je li to zato da se sve njegovo značenje ustupi jednoj ili dvijema generacijama i ništa u budućim? Ne, Riječ Božija će i dalje obogaćivati svijet. Ona neće biti kao rudnik iz kojeg je ruda jedanput izvađena i on se više ne može iskopati. Zapravo će Riječ Božija biti daleko beskrajnija u značenju nego što

je riječ vanjske prirode beskrajna u prirodnim sadržajima. Riječ vanjske prirode izgledat će ograničena u poređenju sa beskrajnim značenjima koje Božija Riječ sadrži u sebi. Ako vanjska priroda može iz dana u dan davati novo znanje, ako filozofija i nauka mogu nastaviti da napreduju, ako geologiji, arheologiji, fiziologiji, botanici, zoologiji, astronomiji, političkoj nauci, političkoj ekonomiji, sociologiji, psihologiji, etici i drugim prirodnim naukama može svakodnevno biti dodano, zar ne treba Riječ Božija davati sve više znanja kako napredujemo iz jednog perioda historije u drugi? Zašto da mislimo da je Riječ Božija ograničena ili tako beživotna kao da joj je bilo suđeno da pokaže svoju živu moć za neko vrijeme, poslije kojeg je trebala postati toliko dobra kao mrtva? Zar treba da mislimo da Časni Kur'an za nekoliko stotina godina nije donio nikakvo novo znanje?

Zašto nam trebaju novi prijevodi i komentari?

a) Arapske riječi imaju izvanrednu širinu značenja. Stoga prijevod u skladu s tim može usvojiti samo jedno od svih mogućih značenja. Zbog toga je bilo neophodno dodati podbilješke prijevodu, i naznačiti druga moguća značenja teksta.

b) Veliki sistematični komentari Kur'ana su na arapskom jeziku, i očito da oni koji ne mogu čitati Kur'an na arapskom ne mogu koristiti ove komentare.

c) Shvatanje bilo koje sistematske ili naučne knjige zahtijeva znanje ne samo jezika na kojem je ta knjiga napisana i komentara na knjigu koji su eksperti u jeziku ili u predmetu možda napisali. Ono također zahtijeva tijesno proučavanje same knjige i uvid u terminologiju, idiome (oblike govora) i temelje koje ta knjiga koristi i iz čega njeni sadržaji izvlače svoje značenje.

d) Svako doba rađa nove nauke u svjetlu kojih je svaka knjiga koja ispovijeda da uči bilo šta izložena novoj kritici. Vrijednost neke knjige je ili čvršće potvrđena ili ona postaje sumnjivija nego ikada. Budući da Časni Kur'an nije izuzetak od ovog pravila, bio je neophodan njegov novi komentar u svjetlu novog znanja. Bez toga mi ne možemo prosuditi koliko daleko je Kur'an i dalje djelotvoran kao učenje ili koliko daleko je nadmašio svoj vlastiti zapis.

e) Do našeg vremena neslaganje između jedne religije i druge manje je bio povezan sa moralnim i društvenim idealima, a više sa vjerovanjem i obredima. Zbog ovoga učenje Kur'ana koje se odnosi na moralne pojmove i moralnu obuku i na društvene, ekonomske i političke odnose nikada nije bilo pretresano. Danas, međutim, svijet misli mnogo više terminima ovih političkih predmeta. Bilo je neophodno, zato, da se prihvatimo komentara koji će više srazmjerno i odgovarajuće obrađivati praktična učenja Kur'ana.

f) Budući da je objavljena knjiga, Kur'an sadrži predskazanja. Diskusija ovih predskazanja nije moguća osim nakon što ona budu ispunjena. Iz ovog razloga, također, mi smo trebali novi komentar koji će nabrojati predskazanja Kur'ana koja su do sada ispunjena i koja sačinjavaju važan dio dokaza da je Kur'an objavljena Riječ Božija.

g) Kur'an se bavi svim drugim religijama i ideologijama. On u sebi sjedinjuje najbolji dio njihovog učenja, pokazuje na njihove slabosti i zamjenjuje njihove nedostatke. Rani muslimanski komentatori nisu znali šta su ove religije i ideologije učile i zastupale. Oni zato nisu bili u stanju da u potpunosti cijene šta je Kur'an imao da uči o njima. Sada je većina nerazgovijetnih učenja izašla na vidjelo, tako da je učenje Kur'ana koje ima veze sa drugim učenjima postalo očito svojim sljedbenicima. Da bismo nadoknadili za ovaj propust u starim komentarima, također, mi smo trebali novi komentar Kur'ana.

Iz ovih razloga mi osjećamo da naš prijevod i komentar ne samo da ne iziskuju izvinjenje nego zadovoljavaju istinsku i važnu potrebu. U predstavljanju toga mi ispunjavamo svoju dužnost.

Mi se nadamo da će oni koji s pažnjom i bez predrasuda čitaju naš prijevod i komentar osjetiti prinuđenim da islam gledaju iz novog ugla. Mi se nadamo da će oni postati uvjereni da istinski islam nije pun mahana, kao što zapadni pisci zamišljaju, nego da je, zapravo, dobro uređena bašča duha, gdje posjetilac može boraviti sa svakom vrstom mirisa i ljepote i koja daje viziju Dženneta obećanog od svih Učitelja religije.

Druge objavljene knjige

Kad je Kur'an bio objavljen prije više od 1400 godina, u svijetu su bile mnoge religije i mnoge religijske knjige. Okolo Arabije i u njoj samoj bilo je ljudi koji su vjerovali u Stari i Novi zavjet. Mnogi Arapi su postali kršćani ili su razvili naklonost prema kršćanstvu. Neki su prešli u jevrejsku vjeru. Među preobraćenicima bili su Ka'b bin Ashraf, medinski poglavar i zloglasni neprijatelj islama i njegov otac. U samoj Meki, osim kršćanskih robova, bilo je Mekanlija koji su se naklonili kršćanstvu. Waraka bin Naufal, amidžić hazreti Hatidže, prve žene Časnog Poslanika, prihvatio je kršćansko vjerovanje (u periodu mraka). On je preveo Gospel sa hibru jezika na arapski.

Na kraju Arabije živjeli su Iranci, i oni su, također, vjerovali u Poslanika i Knjigu. Iako je Zend-Avesta (Sveta knjiga) pretrpjela promjene od ljudi, ona se, ipak, poštovala od stotina hiljada vjernika i iza nje je bila moćna država. Tu je, također, Gita Sri Krišne i učenje Bude. Konfučianizam je imao prevlast u Kini, ali je uticaj Bude rastao.

Zašto se učenja raznih religija razlikuju?

Postavlja se pitanje: ako su sva ova učenja bila od Boga, zašto su se njihova učenja toliko razlikovala jedno od drugog? Da li bi Bog poučavao različitim stvarima u različita vremena? Čak i obični smrtnici nastoje da budu dosljedni i uče istu stvar u različita vremena. Odgovor na ovo pitanje je da kad okolnosti ostaju iste, bilo bi besmisleno nalagati drugačije upravljanje. Ali kad se okolnosti mijenjaju, promjena učenja je suština mudrosti. U vrijeme poslanika Adema ljudi su, izgleda, živjeli zajedno u jednom dijelu svijeta; jedno učenje je zato bilo dovoljno za njih. Moguće je da su čak i do Nuhovog vremena oni nastavili živjeti na ovaj način. Prema Bibliji, ljudska plemena su nastavila da žive zajedno u jednom dijelu svijeta do babilonskih vremena. Biblija nije historiska knjiga, ali tačna evidencija podupire biblijsko iznošenje. Ako nije dokazano da je svijet bio jedan do babilonskih vremena, historija pruža potporu mišljenju da je to bilo do Nuhovog vremena. Među svim nacijama svijeta, čak i među divljacima koji nastanjuju usamljene otoke, nalazimo tragove priče o Nuhovoj poplavi. Izgleda nevjerovatno da je cijeli svijet bio zahvaćen općom poplavom, i da se onda znanje o tome raširilo u sve dijelove svijeta. Izgleda više vjerovatno da je u jednom dijelu svijeta bila poplava koja je imala za posljedicu da se stanovništvo raštrka u raznim pravcima, u razne zemlje. Utjecaj Nuhovog učenja je počeo da opada, zato što su sredstva komunikacije bila siromašna. Učitelj u jednoj zemlji nije mogao da prenese svoju poruku drugim zemljama. Onda je jedino bilo prikladno da Bog pošalje poslanika svakoj zemlji, tako da ni jedna zemlja ne bude bez Njegove upute. Ovo je zaputilo ka podjeli između religija, zato što čovjekov razum još nije bio potpuno razvijen. Kako je čovjekovom intelektu i razumijevanju manjkao razvoj koji su oni trebali kasnije postići, svaka zemlja je imala učenje poslano njoj, prikladno stepenu razvoja koji je postigla.

Potreba za Kur'anom

Pored svih ovih knjiga i učenja, je li svijet trebao još jednu knjigu? Ovo je pitanje koje treba da padne na pamet svakome ko kreće sa proučavanjem Kur'ana. Njegov odgovor će poprimiti mnoge forme:

1) Je li ovaj razlog podjele između religija dovoljan razlog za dolazak još jedne religije da ujedini sva ranija učenja?

2) Zar ljudski um nije prošao proces evolucije slično onom kroz koji je ljudsko tijelo već prošlo? I baš kako je fizička evolucija na kraju postala postignuta zar mentalna i duhovna evolucija nisu određene u pravcu konačnog savršenstva koji je bio sami cilj čovjekovog postojanja?

3) Zar su ranije knjige postale toliko neispravne da je sada nova knjiga postala opća neophodnost koja je zadovoljena Kur'anom?

4) Jesu li ranije religije smatrale svoje poruke apsolutno konačnim? Zar oni nisu vjerovali u nastavak duhovnog napretka? Zar oni nisu neprestano uvjerali svoje sljedbenike o dolasku poruke koja će ujediniti čovječanstvo i voditi ih njihovom krajnjem cilju?

Odgovori na ova pitanja su:

1) Kur'an uči da postoji samo jedan Bog za sve. Biblija ne govori o Bogu nego o Bogu Israela. Tako i druge religije govore o bogu za sebe i svoj narod. Isa je sam govorio da je poslan samo za kuću Israela. Konfučijanizam i zoroastrianizam su, također, bile nacionalne religije, koje su Božije svjetlo prenosile isključivo svom narodu. Oni svoje poruke nisu upućivali cijelom svijetu, niti su nastojali da uče ni na kojoj velikoj skali. Baš kao što hinduizam smatra Indiju omiljenom zemljom, tako konfučijanizam smatra Kinu Božijim kraljevstvom. Postoje samo dva načina da se riješi ova podjela i neslaganje između religija: ili moramo smatrati da postoji nekoliko bogova ili ako je Bog jedan, moramo Ga dokazati jedinstvenim. Ili moramo ove proturječne religije nadomjestiti jednim učenjem.

Prije Časnog Poslanika islama niko nije uputio poruku cijelom čovječanstvu. Bilo je neophodno učenje koje će čovječanstvo ujediniti u Božijem jedinstvu.

2) Kad je ljudska rasa počela napredovati, sve se više zemalja počelo naseljavati, i razdaljine između njih su se počele smanjivati i nestajati, počela su da se pojavljuju sredstva komunikacije, ljudski um je počeo cijeniti potrebu općeg (univerzalnog) učenja, koje će obuhvatati sve različite situacije čovjeka. Uzajamnim kontaktima ljudi su došli do uvida u temeljno jedinstvo ljudske rase i jedinstva njihovog Stvaraoca i Upute. Onda je u pustinji Arabije Bog poslao svoju konačnu poruku ljudima kroz Časnog Poslanika islama. Nije čudo da ova poruka počinje hvaleći Boga, Gospodara svih svjetova. On govori o Bogu kojem pripadaju sve vrste hvale, koji šalje Svoje održavanje svim narodima i svim zemljama, i u pravednoj mjeri. On nije pristrasan ni prema kojoj zemlji ili narodu. Zbog toga poruka koja počinje na ovaj način neizbježno se završava prizivanjem Gospodara svih ljudi, njihovog Kralja i njihovog Boga. Poslanik koji je donio ovu poruku bio je drugi Adem. Kao u vrijeme prvog Adema bila je jedna objava i jedan narod, tako je u vrijeme ovog drugog Adema svijet ponovo imao jednu objavu i postao jedan narod. Zbog toga, ako je ovaj svijet bio stvoren od jednog Boga, i ako je Bog zainteresovan za sve narode i sve zemlje, potrebno je da se na kraju različiti

narodi i različite religijske tradicije ujedine u jedno vjerovanje i jedan vidik. Da Kur'an nije došao, duhovna svrha za koju je ljudski rod bio stvoren bio bi osujećen. Ako svijet ne može biti okupljen oko jednog duhovnog centra, možemo li ikada dostići cilj da cijesimo jedinstvo našeg Stvaraoca? Rijeka ima mnoge pritoke, ali na kraju postaje jedan široki tok i onda njena moć i ljepota se pokazuju. Poruke koje su donijeli Musa, Isa, Krišna, Zoroaster i drugi poslanici raznim dijelovima svijeta kao pritoke su koje izilaze prije nego što moćna rijeka uobličava svoj put. One su sve bile dobre i korisne. Ali je bilo neophodno da one na kraju uteku u rijeku, i pokažu Jedinstvo Božije i unapređuju krajnju svrhu za koju je ljudski rod bio stvoren. Ako Kur'an ne ispunjava ovu svrhu, gdje je učenje koje ispunjava? Ni Biblija, ni Vedasi, ni Buda, ni Isa ne ispunjavaju ovu svrhu.

3) Treće pitanje potvrđuje potrebu za Kur'anom, a glasi: jesu li prethodne knjige patile od mahana koje su iziskivale novu knjigu, koja je bila Kur'an? U odgovoru na ovo moramo podsjetiti da je prvi kriterij kojim možemo mjeriti korisnost neke knjige oslobođenost od vanjskih uplitanja. Objavljena knjiga je superiornija od knjige koju je čovjek napravio, zato što možemo preuzeti da nas prethodna neće voditi pogrešno. Bog je prava i čista uputa. U knjizi koju je On objavio, zbog toga, možemo očekivati da nađemo samo svjetlo i istinu, ne mrak ili grešku. Ako vaše razumijevanje Boga ne sadrži u sebi ovakvo povjerenje u ono što On objavljuje, onda to razumijevanje nema vrijednosti. Ako saopćenje od Boga može, također, zgriješiti, kakvu podlogu onda mi imamo za Božije učenje da ga smatramo superiornijim od ljudskog učenja? Vjerovanje u knjigu iziskuje vjerovanje da je ta knjiga bez greške. Moguće je, međutim, da knjiga prethodno objavljena od Boga strada od ljudskog uplitanja. Ako je sadržaj knjige pretrpio dodavanja i oduzimanja od ljudi, onda ta knjiga ne može više služiti kao uputa.

Kad ispitujemo ranije objavljene knjige sa ove tačke gledišta, nalazimo ih potpuno nezadovoljavajućim. Sljedbenici Starog zavjeta smatraju ga objavljenom knjigom. Kršćani to, također, smatraju Božijom knjigom, i muslimani, također, potvrđuju da je bila objavljena. Ali jedna je stvar što je knjiga bila objavljena, a posve druga za tu knjigu da zadrži netaknut svoj objavljeni tekst. Nema sumnje, sva tri naroda – Jevreji, kršćani i muslimani slažu se s tim da je Bog govorio poslanicima Starog zavjeta. Ali oni više ne vjeruju, i vanjska i unutrašnja evidencija više ne podupire stajalište da zapis Starog zavjeta kakav mi danas imamo sadrži Riječ Božiju kako je početno bila objavljena. Iz historije Israela učimo da su u vrijeme Nabukodonosora knjige bile zapaljene i uništene. Tako se smatra da su ih kasnije poslanici ponovo pisali, te se njihov tekst ne može smatrati sigurnim i pouzdanim i Riječju Božijom sačuvanom u svojoj prvobitnoj čistoći. Uz to, neke od ovih knjiga nisu poslije bile uključene u Bibliju kakvu mi danas znamo. Zato

Tevrat koji mi danas poznajemo nije Tevrat koji je bio objavljen Musau. To je Tevrat koji je poslanik Ezra zapisao iz svog pamćenja, i u čije je neke dijelove sam on sumnjao. Sadašnji Tevrat nije čak ni ono što je Ezra pisao, jer on je napisao 204 knjige, a mi ne nalazimo 204 knjige u Bibliji. U tom Tevratu je npr. zapisano o tome kako je Musa umro i kako su njegovi sljedbenici plakali za njim, što je očit dokaz da je to pisano nekoliko stotina godina poslije Musaa. Osim ovih, tu se nalaze još mnogi dokazi da tekst nije objava Musaa nego izumi napravljeni stotine godina poslije njegove smrti i umetnuti u njegovu knjigu.

Ova vrsta uređivanja nije ograničena samo na knjigu Musaovu. Druge knjige Biblije su, također, pretrpjele istu sudbinu. U njima samim je dokaz da nisu pisane od onih koji stoje kao njihovi pisci, jer npr. spominju smrt tog koji je pisao knjigu. To pokazuje da su te knjige pisali neki ljudi koji su došli kasnije i sastavili ih prema onome što su čuli od drugih. Moguće je da su poslanici čija su učenja zabilježena u Bibliji sakupili Božiju Riječ kako su je primili, ali ove zabilješke koje su oni ostavili nisu izdržale zub vremena, te su izumrle, i ljudi koji su došli kasnije pisali su ih ponovo prema svom pamćenju, i pritom su u njih umetnuli i svoja ramišljanja i sudove.

Dalji unutrašnji dokaz koji se odnosi na tvrdnju da knjige Biblije više ne oživljavaju originalnu objavu dat je proturječnostima koje postoje između različitih dijelova njenog teksta, kako u Starom tako i u Novom zavjetu. Božija Riječ ne može sadržavati takve oprečnosti. Sigurno je da su ove tvrdnje bile dodane Bibliji od pisaca koji su imali proturječne ideje. Mi ne možemo zbog njih nikakvu krivnju pridati Bogu ili Musau.

Stari zavjet sadrži mnoge nerazumne tvrdnje, o broju Israelaca koji su s Musaom napustili Egipat, o događajima iz života Musaa, što dovodi u protivrječje dokazane istine i ulijeva nerazumna vjerovanja.

U Bibliju su se, također, uvukle tvrdnje koje su nemoralne u svom značaju. Izgleda nemoguće pripisati postupke koji su u njima izneseni bilo Bogu ili Njegovim poslanicima.

Vidjeli smo da je Stari zavjet pretrpio umetanja i promjene u formi kao i u predmetu. I nije ga moguće više koristiti kao Uputu.

Kad se okrenemo ispitivanju Novog zavjeta, vidimo da knjige sabrane u njemu ne čine iskaze Isaa ili njegovih učenika. Isa je bio Jevrej, a tako i njegovi sljedbenici, i svi njegovi iskazi su bili na hibru jeziku. No, danas u svijetu ne postoji ni jedna kopija Novog zavjeta na starom hibru jeziku. Sve stare kopije su na grčkom jeziku. Kršćanski pisci nastoje prekriti ovu ozbiljnu mahanu, govoreći da je u vrijeme Isaa u općoj upotrebi bio grčki jezik. Ovo nije moguće iz više razloga. Narod ne napušta lahko svoj jezik i to je za njih vrijedno kao bilo koji drugi imatak. Između ostalih dokaza je i taj da su jevrejski pisci tog vremena pisali na svom jeziku ili nekoj njegovoj iskrivljenoj

formi. Da se njihov jezik promijenio, trebali bismo naći neki drugi jezik osim hibru. Mnogi strani vladari vladali su drugim zemljama, ali potčinjeni narod nikada nije zaboravljao svoj jezik. Dvije hiljade godina je prošlo od Isaa, ali Jevreji nisu zaboravili svoj jezik. Osim toga, njima su dugo vladali Rimljani sa centrom svoje imperije u Rimu, i ako je uticaj uopće trebao prodrijeti u jevrejski život, to je trebalo imati za posljedicu unošenje latinskih riječi u hibru jezik. Ovo dokazuje da je Evanđelje bilo napisano u vrijeme kad je Rimski imperija postala podijeljena i njen istočni dio postao dio Grčke imperije, tako da je grčki jezik počeo da vrši svoj utjecaj na kršćanstvo i njegovu literaturu.

Isa je jasno proglasio da on nije došao da uništi nego da ispuni obećano u starim knjigama. Iz ovoga je jasno da je on došao da ponovo uspostavi Musaovo učenje, ali Novi zavjet koji mi danas imamo uči da je Musaovo učenje bilo potpuno povučeno od Isaa. Zbog toga je posve jasno da sadašnji Novi zavjet nije ono što je Isa učio i propovijedao. Novi zavjet je nastojao da ispravi ne samo ono što su pisari i farizeji izumili nego, također, i ono što su Musa i poslanici poslije učili u svoje vrijeme. Ovaj položaj je proturječan. Jedan dio Novog zavjeta uči jednu stvar, a drugi posve drugu. Kad knjiga proturječi sama sebi, ne može biti djelo istog autora, ili u svakom slučaju, razborite osobe. Njegovi učenici, također, nisu diktirali bilo kakvu stvar, nego su oni koji su sjeli da zapišu ono što su čuli dodali mnoga od svojih ramišljanja. Rezultat toga je da je Novi zavjet koji danas poznajemo paket protivrječnosti. Mnogi kršćanski učenjaci svojim su studijama posvjedočili istinitost ove tvrdnje.

Dalje proučavanje Novog zavjeta pokazuje da on nije slobodan od elemenata sujeverja. Ovakve stvari mogu se naći u bajkama, ali kakvo mjesto one imaju u religijskoj knjizi koja je vjerska uputa za čovjeka i kakvu korist može imati takva knjiga? Mi ne možemo pripisati ovakve stvari Isau, koji je bio čestit i pobožan čovjek i počasni Božiji poslanik, i bio je poslan radi upute ljudima.

U Novom zavjetu možete naći iskaze sumnjivog morala, koji se odnose na poslanika Isaa – kao da je bio lišen moralnih vrlina i osnovnog učtivog ponašanja čak prema svojoj majci – ili na način izražavanja koji ne pripada ni Božijem načinu govora ni načinu govora poslanika.

Mnogi zaključci su doslovna tumačenja mudrih Božijih riječi o događajima vezanim za Isaa koja ne odgovaraju postupcima i istinskoj svrsi učenja poslanika, kao i preuveličavanje njegovih postupaka u pogledu liječenja gubavih i slijepih, uzdizanja mrtvih itd. Kršćani nemaju ni polovicu poštovanja prema Isau kakvo imaju prema neistinitim Evanđeljima. Neistinita Evanđelja su njihovo vlastito stvaranje, a Isa je bio Božije stvorenje. Oni nisu spremni da prihvate ispravan put i da priznaju da su iznošenja

Evandjelja pogrešna. Oni bi radije da Isa bude oklevetan nego da odbiju iznošenja Evandjelja. Ali razumna i pristojna ljudska bića koja su se zamislila nad životom Isaa i koji su nastojali da shvate njegov čisti primjer ne mogu a da ne priznaju da su Evandjelja, kakva danas nalazimo, puna neistina i grešaka. Ona sadrže elemente koji ne unapređuju, nego umjesto toga uništavaju duhovne žudnje čovjeka. Sa Evandeljima u takvom nepriličnom stanju bilo je neophodno da Bog pošalje svijetu novu objavu, slobodnu od grešaka i sposobnu da u čovjeka ulije samo visoki moral, ali i visoki duhovni vidik.

Treća religija, važna u pogledu brojeva, jeste hinduizam. Prema učenju Kur'ana, mi imamo određeno vjerovanje da hindu religija ima svoje porijeklo u Božijoj objavi i, zbog toga što hindu drže Ved kao svoju vjersku knjigu, mi smo, također, prinuđeni da vjerujemo da Ved sadrži objave koje su primili hindu poslanici. No, stanje u kojem se Ved nalazi u sadašnje vrijeme je krajnje zbunjujuće. Ved je pun praznovjerja i u njegovom tekstu su mnoge proturječnosti. Mi čak ne znamo ni imena osoba koje su primile ove objave. Vedik mantras na početku spominje neka imena, ali ova imena, prema hindu učenjima, nisu imena primalaca objava, nego onih koji su ih sakupili. Ved sadrži određena umetanja napravljena od raznih osoba u različitim periodima. On je, također, pun mnogobožackih opisa u tolikoj mjeri da je ono malo što je ostalo u Vedu što se odnosi na Božije jedinstvo potisnuto u pozadinu. Knjiga koja otvara toliko mnogo sumnji ne može služiti kao uputa za čovjeka. Samo knjiga na koju se čovjek može osloniti i koja može biti smatrana objavom je knjiga koju drži sa istom sigurnošću kao 'hor neba i namještaj zemlje' i, doista, sigurnošću svog vlastitog postojanja. Samo takva knjiga može nadahnuti čovjeka povjerenjem u njegovom traganju za Bogom. Zar je čudo da su ove knjige, koje su na historijskoj kao i na svojoj vlastitoj unutrašnjoj evidenciji osakaćene i okrnjene, prestale davati zadovoljstvo svojim čitaocima? No, istina je da je Bog želio da uputi čovjeka, i da je poslao knjigu koju su ljudi tražili, koja će zamijeniti Bibliju i naknaditi onu iskrivljenu i umetnutu verziju Božije Riječi. Bog je odlučio da nadomjesti Bibliju knjigom trajne vrijednosti i onda je povukao Svoju zaštitu nad Biblijom i ona više nije bila sigurna od ljudskog uplitanja i od zuba vremena. U Kur'anu su navedeni događaji koji pripadaju vremenu Musaa i drugih poslanika. Pošto dolazi dvije hiljade godina poslije, on je bio u stanju da ispravi ove pripovijesti. Tačke koje Kur'an ističe su prihvatljive razumu.

4) Četvrto pitanje čiji odgovor treba da osvjetli pitanje koje se odnosi na potrebu za Kur'anom je: "Jesu li ranije religije smatrale sebe konačnim? Ili su one vjerovala u vrstu duhovnog napretka koji je trebao da dođe do vrhunca u univerzalnom učenju za uputu čovječanstva?"

U odgovoru na ovo, moramo priznati da neprekidno pripovijedanje, u kojem je priča jednog poslanika povezana sa pripovijedanjem drugog, može se naći samo u Bibliji. U rekonstrukciji priča o poslanicima, pomoć koju izvlačimo iz Biblije je od neproocjenjive vrijednosti. Ni jedna knjiga objavljena prije Kur'ana ne može nam dati ovu pomoć. Da odgovorimo na pitanje – da li su ranija učenja i raniji poslanici predskazali dolazak savršenog Učenja i savršenog Poslanika poslije njih ili nisu, mi se moramo obratiti Bibliji. Kad to uradimo, nalazimo da je Bog dao obećanja praocu Ibrahimu. On je imao dva sina, starijeg Ismaila i mlađeg Ishaka. Bog je obećao Ibrahimu da će umnožiti i blagosloviti njegovo potomstvo. Ovo obećanje je vrijedilo i za Ishaka i za Ismaila. Iz citata, također, proizilazi da je Ismail živio u divljini Faran, da je zemlja Kanan bila predana sinovima Ibrahimovim, i da je vanjski znak zavjeta koji je Bog napravio sa Ibrahimom bilo cirkumcizija (sunećenje) svih muškaraca. Sva ova obećanja su bila ispunjena. Potomstvo Ishaka se jako razmnožilo. Između njih su bili uzdignuti poslanici, – Musa, Davud, Ezekiel, Daniel i Isa. Dvije hiljade godina oni su vladali nad Kananom. Poslije sedmog stoljeća, međutim, sinovi Ishaka, i oni koji su se držali pisma Musaovog zakona morali su da se povuku iz Kanana. Umjesto njih, sinovi Ismaila su postali njegove političke i duhovne vođe. Činjenica da su morali da predaju zemlju Kanana pokazuje da su oni postali nedostojni obećanja koje im je Bog dao preko Ibrahima. Ovo obećanje je bilo da će Israel (ime Ishakovog unuka je bilo Jakub, a njegovo drugo ime je bilo Israel; on je imao 12 sinova, od kojih je nastalo 12 plemena Israela) ostati u posjedu ove zemlje do Zadnjeg dana, i obećanje je bilo istinito. Zadnji dan u Božijem obećanju, zbog toga, ne može značiti dan koji treba da označi kraj svijeta, nego dan u kojem je Musaov zakon trebao biti nadomješten obznanom novog Zakona za uputu svijetu. U jeziku Božije objave dolazak novog zakona je često opisivan rađanjem novog neba i nove Zemlje. Baš kao što novo nebo i nova Zemlja ne mogu biti stvoreni bez naglih promjena velikog stepena – koje su često dovedene u vezu sa Zadnjim danom – tako uspostavljanje novog zakona mora povući za sobom veliki stepen preokreta ljudi koji prime taj zakon. Zbog toga, kad je predskazanje kazalo da će sinovi Israela zadržati svoj posjed nad Kananom do Zadnjeg dana, to je značilo da će se njihovo gospodarenje nastaviti do dolaska novog Poslanika sa Zakonom. U iskazu Davuda imamo nagovještaj ovog značenja predskazanja.

Između predskazanja o dolasku poslanika sa Zakonom, to jest poslanika kao što je Musa, jeste predskazanje u 5. Mojsijevoj knjizi (18:15) koje je bilo dato Musau, zatim u (18:18.20). Prvo, ova predskazanja se nisu mogla odnositi na Isaa, jer on nije bio poslanik sa Zakonom, kao što ova predskazanja govore. Drugo, Obećani Poslanik je trebao biti uzdignut ne između Israelaca nego između njihove braće, a Isa je bio Israelac.

Zatim predskazanje govori o poslaniku kome će Bog staviti u usta Svoje riječi; no, Evanđelje ne sadrži riječi koje je Bog stavio u usta Isau, kao ni o tome da nema ni jednog primjera riječi za koje je Isa možda rekao da je primio od Boga s naredbom da ih prenese ljudima koje je podučavao. Također je taj Obećani Poslanik, prema ovome, trebao da svijetu dadne potpuno i sveobuhvatno učenje. Isa nije tvrdio takvu misiju za sebe. On je sebe smatrao prethodnikom velikog Učitelja koji je tek trebao doći. I Stari i Novi zavjet predskazuju dolazak Poslanika poslije Isaa, koji je trebao uputiti svijet 'cijeloj istini', i koji je trebao da utemelji Božije ime na zemlji za sva vremena. Naša tvrdnja je da je objava Kur'ana i dolazak Časnog Poslanika označio ispunjenje ovih predskazanja.

Časni Poslanik u potpunosti ispunjava opise ovih predskazanja. Ukratko, hiljadu i devet stotina godina prije dolaska Poslanika islama Musa je proglasio da njegov zakon nije bio, prema Božijem planu, zadnji zakon; da je svijet trebao potpuniji zakon kasnije i da će za ovo Bog u kasnijem vremenu poslati Svog drugog Poslanika. Ovaj Poslanik je trebao učiti cijeloj istini; on je bio taj koji je trebao označiti zadnji stepen napretka čovjeka. Svijet je morao čekati na drugu knjigu i na drugog Poslanika. Ako su, zbog toga, Kur'an i Časni Poslanik došli poslije Biblije i poslije Musaa i Isaa, i ako oni tvrde da su došli kao uputa čovjeku, njihova tvrdnja mora biti tretirana pravednom i istinitom. Ona mora biti uzeta kao ispunjenje starih predskazanja. Njegova objava nije bila neopravdana objava, suvišna u prisustvu ovih objava. Zaista, da Kur'an nije bio objavljen, obećanja koje je Bog dao kroz Svoje Poslanike bi prošla neispunjena, i svijet bi postao izmučen sumnjom i nevjerovanjem.

Posebno znanje koje je Imam Mehdi i Obećani Mesija imao o Kur'anu i dvanaest otkrića

Kako je konačna riječ o duhovnim istinama bila rečena u Časnom Kur'anu, oni koji su sada određeni za bilo kakvu duhovnu službu mogu samo imati dar posebnog znanja samog Časnog Kur'ana. Oni ne mogu imati novo znanje bilo koje druge vrste. Njihova istinitost će biti odlučena prema njihovom poznavanju Časnog Kur'ana.

Obećani Mesija, osnivač Ahmadija džemata u islamu, primio je obilje ove vrste znanja. Zaista, njegovo znanje i poznavanje ove vrste znanja od Boga je bilo toliko obimno da možemo reći, istinski, da izgleda kao da je kroz Obećanog Mesiju Časni Kur'an bio ponovo objavljen u naše doba. Časni Poslanik sam je rekao:

'Ako vjera nestane do nebesa, čovjek perzijskog porijekla će je ponovo vratiti (obnoviti, uspostaviti) čovječanstvu.'

Hadis se odnosi na Obećanog Mesiju, koji je po porijeklu bio Perzijac. Njegovim znanjem i otkrićima Kur'an je ponovo postao živa knjiga. Nedostatak interesa za religiju i nedostatak privrženosti Bogu i Njegovom učenju koje danas nalazimo direktno je ili indirektno povezano sa napretkom koji su nauka i filozofija napravili u naše doba. Časni Kur'an je Riječ Božija, Njegov Govor, i samo je bilo podesno da smo trebali izvesti sve više znanja iz njega, tako da bi duhovna nauka držala korak sa prirodnom naukom. Greške prirodne nauke, njeno skretanje od istine i njena preuveličavanja, trebali su biti ispravljani, kad god i gdje god je neophodno, novim znanjem dobivenim iz Časnog Kur'ana. Kad prirodno znanje izgleda oprečno učenju Časnog Kur'ana, i kad nastoji baciti sumnju na njegovu istinu, mi trebamo dobiti uvjerenja iz samog Časnog Kur'ana da je učenje Božije Knjige razumno i ispravno, i da su sumnje podignute prirodnim znanjem jedino zbog nerazmišljanja.

Predskazanja u Časnom Kur'anu o našem dobu

Postavljajući ovo opće pravilo hazreti Mirza Sahib (Imama Mehdi i Obećani Mesija) pokazao je argumentom da Časni Kur'an sadrži predskazanja o našem vremenu. Kur'an daje ne samo opće iznošenje o napretku koji opažamo danas nego, također, i objašnjenje o nekim zanimljivim razvojjima koji su se dogodili u naše doba. Raniji komentatori i učenjaci nisu imali znanja o uvjetima koji će se postaviti u naše doba. Zbog toga oni nisu mogli shvatiti predskazujuće nagovještaje Časnog Kur'ana koji su se ispunili danas. Oni su bez izuzetka ove nagovještaje interpretirali kao opise Sudnjeg dana. To se nije baš poklapalo i oni su često iskrivljavali značenje Časnog Kur'ana. Mi ćemo ovdje navesti dvanaest znakova našeg doba iz popularne sure At-Takvir (81:2-14) Časnog Kur'ana:

Kad se Sunce smota
I kad zvijezde potamne
I kad se planine pokrenu
I kad deset mjeseci steona kamila bude napuštena
I kad se divlje životinje skupe
I kad mora isteku
I kad se duše spoje
I kad živa zakopana djevojčica bude upitana
Zbog kojeg je grijeha bila ubijena
I kad se listovi rašire
I kad koža neba bude zguljena

I kad se Džehennem razbukta

I kad se Džennet približi.

Ovi ajeti su slika našeg doba. Komentatori su bili zavedeni prvom linijom, 'kad Sunce bude umotano/i kad zvijezde budu pomračene' – dva znaka općenito dovedeni u vezu sa Sudnjim danom. Zbog toga su mislili da se ostatak sure također odnosi na Smak svijeta. Ovo, međutim, nije istina, zato što je ostatak sure očit opis stanja i događaja našeg doba. Daje se kao primjer: planine, napuštanje kamila kao životinja koje nose teret, vraćanje civilizovanog čovjeka u staro stanje do nivoa zvijeri, odvajanje primitivnih plemena (kao u Australiji, USA, itd.), dijeljenje rijeka za navodnjavanje, okupljanje ljudi iz udaljenih dijelova svijeta, povećanje mogućnosti za društvene i međunarodne kontakte, društvena i zakonska zabrana ubijanja djece, strašan porast u objavljivanju knjiga, novina i magazina, izvanredno povećanje našeg znanja o nebeskim tijelima i (metaforički) o duhovnim istinama, povećanje u objavljivanju objašnjenja Časnog Kur'ana i islama, izvanredan napredak nauka raznih vrsta i, kao rezultat toga, ravnodušnost prema Bogu, povećanje traženja zadovoljstva, i, na kraju, privlačenje bliže bašče, ili Božije milosti da povrati dobrotu u svijetu (vjera će oživjeti, prilike za pobožna djela će porasti, čovjek će ponovo biti u stanju da zaradi Božije zadovoljstvo i nađe prilaz Njegovom Džennetu). Zar ovo nisu znakovi vremena u kojem mi živimo?

Umotavanje Sunca i tamnjenje zvijezda nisu znakovi Sudnjeg dana; znači, zbog toga, nije tačno da se sura odnosi na taj dan, zato što ajet nastavlja posebno govoriti o tome da će to vrijeme označiti napuštanje kamile kao sredstva prijevoza. Može li ovo biti poseban znak Sudnjeg dana? Ne, zato što će toga dana ne samo kamile nego i sve drugo, životinje, ljudi, najbliža rodbina, otac, majka, sinovi, kćeri, žena, braća, sestre, biti napušteni. O ovome imamo opis u samom Kur'anu. Kad se dogodi ovoliko razaranje nema smisla govoriti posebno o napuštanju kamila. Spomenuti ovo kao važan znak izgleda smiješno kad je sada vrijeme općeg i univerzalnog razaranja. Onda je pitanje - što može okupljanje životinja biti kao znak Sudnjeg dana? Šta može biti značenje razdvajanja voda, spajanjem mora, ispitivanjem djevojčica? Ovo ne mogu biti znakovi Sudnjeg dana. Ispitivanje djevojčica se može dogoditi, ali ne u vrijeme univerzalnog uništenja i zbrke. Ajeti koji slijede već navedene ajete također ukazuju da ovaj opis sadržan u suri nije opis Smaka svijeta, nego događaja ovog života i ovog svijeta.

Ovo je samo primjer predskazanja sadržanih u Časnom Kur'anu o promjenama i događajima koji su se trebali dogoditi u naše vrijeme. Ovaj primjer je bio naveden od samog hazreti Mirze Sahiba, ali predmet predskazanja Časnog Kur'ana bio je proučavan i dalje od njegovih sljedbenika.

U literaturi koja slijedi dalji opisi sklonosti – društvenih, političkih i vjerskih – našeg vremena i načina bavljenja ovim sklonostima bili su izvedeni iz pažljivog proučavanja Časnog Kur'ana. Proučavanje ovih opisa uvjerit će i najtvrdog nevjernika da je Časni Kur'an Božija Knjiga, koja sadrži opis važnih svjetskih događaja, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

Otkrića 2 do 10 o Časnom Kur'anu

Drugo temeljno otkriće o Časnom Kur'anu koje dugujemo Obećanom Mesiji je vrlo važno, a to je da Časni Kur'an ne iznosi tvrdnju dok ne pokaže razlog za tu tvrdnju. Ovo otkriće je toliko važno koliko je i istinito. Ono je u ruke sljedbenika Knjige stavilo ključ koji otvara sve brave, kojim mogu otvoriti vrata mnogim drugim važnim istinama. Kad se sljedbenici Obećanog Mesije upute u studiranje Časnog Kur'ana, s tim da imaju u vidu ovu jedinstvenu odliku Časne Knjige, oni nalaze da hiljade tvrdnji, koje su bile smatrane da nisu nepoduprte razumnim dokazom, i smatralo se da sljedbenici Časnog Kur'ana treba da vjeruju u njih po zakonskom ovlaštenju kao tvrdnjama Svemogućeg Boga, zapravo sa sobom nose svoje razumne osnove. Ovo je bilo važno otkriće. Napredak nauke i opći razvitak naučnih metoda unaprijedili su u naše vrijeme vrstu uma koji ništa ne prihvata tek po nalogu. Zbog toga je bilo nemoguće za ljude našeg vremena da prihvate iskaze u Časnom Kur'anu ukoliko nisu bili praćeni razumnim opravdanjem. S obzirom da Obećani Mesija ističe načine na koje Časni Kur'an nudi argumente i tvrdnje zajedno, oni koji su voljeli Časni Kur'an bili su uveliko zadovoljni. Oni su bili uzbuđeni nad prikladnim skladom kojim je Časni Kur'an povezao tvrdnju sa argumentom kroz svoj postupak. Čitaoci se više ne osjećaju opterećeni njegovim učenjem. Časni Kur'an nije pozvao svoje čitaoce da prihvate bilo šta po pukom nalogu. On ih je pozvao da prihvate vjerovanja i naredbe koji se sviđaju i prihvatljive su njihovom intelektu i savjesti. Časni Kur'an je vodio brigu da ne porobi, nego da prosvijetli. Obećani Mesija je odatle, također, izvukao argumente za postojanje Boga, uzimajući ih sve iz Časnog teksta. Ovi argumenti ne mogu biti opovrgnuti modernom naukom. Njihovo djelovanje na obrazovani sloj naše generacije je bio ogroman. Mnogi koji bi završili kao ateisti vraćaju se Bogu i pobožnim putevima.

Slično tome, Obećani Mesija je iz Časnog Kur'ana dao odgovore na pritužbe i teškoće koji su bili podignuti protiv meleka. O predmetima prirode i institucije poslanika; kriterija njihove istinitosti; vjerovanja u Sudnji dan; svrhe dobrog života; valjanosti religijskih zapovijedi – o zapovjedenom, nedopuštenom i odobrivom; kao i drugim važnim predmetima Obećani Mesija je izveo zaključak iz Časnog Kur'ana. Obećani Mesija je uvjerljivo

pokazao da moderna nauka i filozofija ne mogu zastrašiti Časni Kur'an. Oni ne mogu pokazati nikakvu proturječnost između Časnog Kur'ana i razuma. Nauka je bila zainteresovana za prirodu, tvorevinu Božiju. Kur'an je Riječ Božija. Oboje, i Njegova tvorevina i Njegova Riječ su Njegovi. Ne može biti protivrječnosti između ovoga dvoga. Ako ikada Riječ Božija bude izgledala kao da ide protiv činjenica prirode, to mora biti zato što to nije Njegova istinita riječ, ili ako to nije moglo biti ispravno shvaćeno. Stvarna Riječ Božija ne može učiti ništa protiv činjenica prirode.

Treće temeljno otkriće o Časnom Kur'anu koje dugujemo hazreti Mirzi Sahibu je da će, gdje razumno razmišljanje rađa bilo kakvu sumnju ili teškoću o datom dijelu Kur'ana, rješenje toj sumnji ili teškoći biti nađeno u samom Časnom Kur'anu. On je svaku teškoću obrađivao po njenoj zaslužnosti. On bi napravio prikladnu analizu svega i onda, argumentima izvučenim iz Časnog Kur'ana i prihvatljivim ljudskom razumu i prosuđivanjem, pokazao neosnovanost ovih sumnji.

Četvrto otkriće su bile prepoznatljive karakteristike koje su Časni Kur'an napravile superiornim nad drugim knjigama. Prije vremena Obećanog Mesije, samo smo čuli otvorenu tvrdnju da je na neki način i u nekom smislu Časni Kur'an bio viši po zaslugi nego bilo koja druga knjiga smatrana svetom od bilo koje druge religije. Rečeno je da je Časni Kur'an bio jedinstven, ali niko nije mogao reći zašto i u kom smislu. Hazreti Mirza Sahib je omogućio odgovor, opet iz Kur'ana samog.

Peto otkriće je bila mnogostranost Časnog Teksta. Jedan ajet može imati raznovrsnost značenja, neka plića, neka dublja, neka još dublja. Bez obzira kakav je intelektualni nivo čitaoca, njegovo porijeklo ili iskustvo, on može naći u datom ajetu značenje koje će odgovarati njegovom shvatanju, i koje će on uvidjeti istinitim i relevantnim. Iste riječi služe različitim svrhama i raznim vrstama osoba. Čovjek prosječnog shvatanja otkrit će u ovim riječima jednostavno i uvjerljivo učenje koje nije teško za razumijevanje i njemu uopće nije teško vjerovati u njega. Drugi čovjek, opremljen malo većim intelektom, naći će u istim riječima značenje prikladno njegovom razumijevanju i iskustvu. Čovjek još većeg intelekta naći će u tome više značenje. Časni Kur'an ima nešto važno i relevantno da saopći ljudima svih intelektualnih nivoa. Oni nižeg intelekta neće naći da je Kur'an izvan njihovog razumijevanja; oni visokog intelekta neće naći da je Časni Kur'an ispod njihovog. Ljudi svih nivoa naći će ovu Knjigu značajnom i važnom i koja je u stanju da utiče na njihov intelektualni i moralni napredak.

Šesto otkriće je bilo da Časni Kur'an saopćava znanje o prirodnim fenomenima, što je i važno i dovoljno za duhovni napredak čovjeka. On nije knjiga samo duhovnih istina, jer sadrži druge važne istine. Prodiranje u ove druge istine povećava se s vremenom. Zbog toga, u svako doba u historiji,

Ljudi mogu da se obrate Časnom Kur'anu da bi oživjeli svoju vjeru u Boga.

Sedmo otkriće koje dugujemo hazreti Mirzi Sahibu je otkriće principa interpretacije po kojima se možemo čuvati od grešaka u našem naporu da razumijemo Časni Kur'an i da ga primijenimo na trenutne teškoće. Držeći se ovih principa, čitalac može, također, postići pronicljivost u istine i činjenice s kojima prije nije bio upoznat. Pomognut ovim principima, čitalac Kur'ana može doživjeti novi užitak svaki put kad se okrene čitanju Časne Knjige.

Osmo otkriće je da Časni Kur'an sadrži sistematična objašnjenja stepeni duhovnog napretka za koji su ljudska bića kadra. Napravljene su greške u objašnjenjima učenjaka. Mirza Sahib je cijeli predmet našao u Časnom Kur'anu samom. Pod Božijom milošću on je definisao stepene duhovnog napretka čovjeka (od najnižih do najviših) predstavljenih sistematično u Časnoj Knjizi. Slijedom ovog objašnjenja, tragač za istinom i duhovnim napretkom može uživati vjeru i plodove svojstvene svakom stepenu. Znanje duhovnih stepeni u ovom smislu nije postojalo prije. Ljudi nisu čitali Časnu Knjigu, nego su jedino bili u stanju da pokažu različite dijelove teksta koji je sadržavao djelimična upućivanja na predmet. Niko nije bio u stanju da stavi dijelove zajedno i predstavi predmet duhovnog napredovanja kao sistematičnu i skladnu cjelinu.

Deveto otkriće je otkriće savršenog slijeda kroz Časnu Knjigu. Ajeti svake sure i same sure imaju razuman slijed. Svaka sura, svaki ajet u svakoj suri, i svaka riječ u svakom ajetu, na svom je idealnom mjestu. Tako je savršeno uređenje riječi, ajeta, i sura, da unutrašnje uređenje drugih knjiga izgleda ništavno u poređenju sa unutrašnjim uređenjem Časnog Kur'ana. Uređenje u drugim knjigama je vještačko, većinom se okreću predmetu, temi o kojoj diskutuje. Uređenje Časnog Kur'ana je duboko i mnogostruko. Ne samo da riječi i ajeti slijede red prikladan predmetu, nego je njihovo uređenje prikladno i sa mnogih drugih tački gledišta. Svaki dio Časne Knjige sadrži u sebi različitost značenja, svako značenje prikladno za posebnu svrhu ili tačku gledišta. Uređenje riječi i ajeta u svakom dijelu prikladno je svim svrhama i tačkama gledišta. Takvo uređenje je čudesno. Ono odgovara potrebama opće teme jednog dijela kao i posebnih tema koje neko može naći ispod površine. Ljepota uređenja preživljava, bilo da mi gledamo dio sa jedne tačke gledišta ili druge. Takvo uređivanje se ne može naći ni u jednoj ljudskoj knjizi.

Deseto otkriće je da Časni Kur'an sadrži sistematično objašnjenje različitih stepena i položaja dobra i zla u moralnom životu. Časna Knjiga nam kaže koje vrline vode kojim drugim vrlinama, koji poroci kojim drugim porocima. Znanje ove vrste je neprocjenjiva pomoć u praktičnom unapređivanju dobrog života. Dobar život raste po stepenima, i svaki stepen može biti definisan i opisan. Ovo čini mogućim napredak u vrlinama, koji

poroci kojim drugim porocima. Znanje ove vrste je neprocjenjiva pomoć u praktičnom unapređivanju dobrog života. Dobar život raste po stepenima, i svaki stepen može biti definisan i opisan. Ovo čini mogućim napredak u vrlinama, koji bi bez ovoga ostao nemoguć. Takvo znanje omogućava radniku na moralnom putu da svaki korak koji korača naprijed, korača kao pripremu za buduću. On, također, može spasiti sebe od daljeg vraćanja unazad. Hazreti Mirza Sahib je opisao ove stvari iz Časnog Kur'ana i predstavio ih kao još jedno čudo Časne Knjige. Časna Knjiga pokazuje izvore gdje duhovno žedni mogu utoliti svoju žeđ, i rovove, i mračne prolaze koje će duhovni putnik željeti da izbjegne.

O ovom prijevodu na bosanski jezik

Prevesti Časni Kur'an nije lahak zadatak. Ahmadija muslimanski džemat je preuzeo odgovornost da vjerno prevede Časni Kur'an na razne jezike svijeta, tako da poruka islama može biti prenesena raznim ljudima na njihovom vlastitom jeziku. I ovaj prijevod na bosanski jezik je, također, dio ovog programa. Ovaj prijevod su uradili: Fahrija Avdić i Wasim Ahmad. Prvo je prijevod bio načinjen sa engleskog jezika koji je direktno sa arapskog napravio hazreti Maulavi Sher Ali, koji je poznat kao najbolji engleski prijevod Časnog Kur'ana. Iako je to bio najbolji prijevod na engleski, mi smo odlučili da taj prijevod koristimo samo kao polazni tekst, koji smo kasnije uskladili riječ po riječ sa arapskim originalnim tekstom. Za ovo smo ogromnu pomoć imali iz prijevoda hazreti Mirze Tahir Ahmada, Halifatul Mesiha IV, iz njegovog urdu prijevoda. Mi smo ovaj prijevod načinili tako da je u potpunosti u skladu sa originalnim arapskim tekstom. Posvetili smo ogromnu pažnju svakoj riječi i ajetu, i ako sam prijevod nije bio dovoljan, mi smo samo dodali poneku riječ i stavljali je u zagradu da čitalac vidi da ta riječ nije sadržana u arapskom tekstu, nego su riječi prevodioca. Da u cijelosti završimo ovaj veliki projekat, trebalo nam je oko četiri godine, jer smo nekoliko puta pravili detaljan pregled cijelog prijevoda. Druga ljepota ovog prijevoda je da je ispred svake sure kratki uvod u suru. Onda je tu, također, spomenuta veza između dvije susjedne sure. Gdje je bilo važno da prijevod bolje objasnimo, dodali smo podbilješke koje su uzete iz urdu prijevoda hazreti Mirze Tahir Ahmada, Halifatul Mesiha IV i iz engleskog prijevoda od hazreti Malik Ghulam Farida.

Prevodioci su bili u stalnom kontaktu sa Mr. Munir-ud-Din Shams, Additional Vakif-ut-Tasneef (Služba za prevode, London), radi dobivanja razjašnjenja i upute od hazreti Mirze Masroor Ahmada, Halifatul Mesiha V, sadašnjeg halife Ahmadija muslimanske zajednice.

Napomena: Časni Kur'an je podijeljen u trideset dijelova, koji se nazivaju džuzevi. Tako u ovih trideset džuzeva imamo sure po brojevima i ajete svake sure. Svaka sura nosi zasebno brojeve podbilješki.

Na kraju Kur'ana stavili smo indeks imena i pojmova, kako bismo vam olakšali korištenje Kur'ana. Pored svakog imena ili pojma nalazi se broj sure i ajeta gdje se taj pojam spominje. To će vam pomoći da nađete o temi koja vas posebno zanima.

Ako Bog, da mi se nadamo da će čitaoci naći mnoge vrline u ovom prijevodu koje nisu mogli naći u drugim prijevodima. Mi molimo Allaha da ovaj prijevod na svaki način bude korist i uputa za ljude i da postignemo svoj cilj – da čitalac može dobiti poruku Kur'ana prema svom shvatanju i osobnosti. Da Allah otvori njihova srca prema predivnoj poruci Časnog Kur'ana! Amin.